

PEDAGOG A PRVNÍ POMOC

Jaká je zákonná povinnost znalosti první pomoci pro pedagogy ve školství? Kde se mohou setkat s první pomocí? Musí poskytnout první pomoc? A jak souvisí dopravní výchova s první pomocí?

Mezi obvyklou činností na základních školách patří přesun žáků z místa na místo. Ať už se jedná o školní výlety, cesty do divadel, kin či na hodinu tělocviku, pohybu žáků v silničním provozu se téměř vyhnout nedá. Pedagog, plnící roli doprovodu, je za jejich bezpečnost zodpovědný po celou dobu trvání akce.

I když učitel, který je vedoucím organizovaného útvaru chodců, jedná v souladu se zákonem 361/2000 sb., §56 *Útvar chodců*, chování žáků je nevyzpytatelné. K úrazu může dojít prakticky všude a pedagog je za takovéto situace povinen poskytnout první pomoc. Aby nedošlo k pochybení a byla poskytnuta co nejkvalitnější první pomoc, měl by pedagog absolvovat odborné školení, které ho na zvládnutí těchto situací co nejlépe připraví. Podívejme se tedy, jak povinnost absolvovat takové školení a poskytnout první pomoc určuje legislativa.

Při pohybu žáků mimo školské zařízení je Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydán *metodický pokyn MŠMT č. j. 37014/2005-25 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání ve školách a školských zařízeních a při činnostech s ním souvisejících*. V čl. 8 *První pomoc a ošetření je stanoveno:*

Škola a osoba, na jejímž pracovišti se uskutečňuje praktické vyučování nebo praktická příprava, zajistí, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné rozmístění lékárenček první pomoci s potřebným vybavením. Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni žáci a všichni zaměstnanci školy. Na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných, nemocných a rodiček. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy i žáky.

Opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu.

Dále se zde dozvíme, jaká pravidla je potřeba dodržovat při aktivitách mimo budovu školy, na různých kurzech či tělesné výchově. Tento pokyn však nestanovuje, jakou povinnou úroveň poskytování první pomoci musí pedagog dosáhnout.

Jediné co tedy víme je, že z povinností školy v oblasti první pomoci vyplývá, že každý pracovník školy by měl být v problematice první pomoci vzděláván. V jakém rozsahu, s jakým obsahem a frekvencí již nikde stanoveno není. „Každý pedagog by měl absolvovat minimálně kurz s názvem *Zdravotník zotavovacích akcí v rozsahu 40 hodin*. Problémem pro školy jsou však většinou chybějící finance na proškolení všech pedagogů,“ **František Hanák, ředitel Oblastního spolku Českého červeného kříže v Pardubicích.**

Každý ředitel by si měl tedy uvědomit, že úroveň vzdělání svých pedagogů určuje právě on a měl by z vlastního zájmu dbát na kvalitu a pravidelnost vzdělávání pedagogů v oblasti první pomoci. „Téměř každý učitel zná základy první pomoci a umí je použít. Pokud si dítě rozbije při tělocviku hlavu nebo zlomí ruku, každý ví, co dělat. Trochu obtížnější situace nastává, když dítě například dostane epileptický záchvat nebo upadne do bezvědomí. Tam je samozřejmě vedle rychlé reakce třeba okamžitě vytáčet linku 155 a řídit se pokyny operátorů. Na některé situace učitele žádný kurz první pomoci nepřipraví. Ale pomůže jim v tom, aby byli jistější, nezpanikařili a situaci zvládli,“ míní **Michael Georgiev, tiskový mluvčí Zdravotní záchranné služby Libereckého kraje.**

Znalosti z oblasti první pomoci jsou dále pedagogy předávány přímo dětem dle vzdělávací oblasti RVP ZV Člověk a zdraví. K výuce žáků v této oblasti vzniklo již mnoho materiálů, které jsou pro výuku vhodné a žáky seznamují s pravidly první pomoci. Jedná se o výuková videa, pracovní listy, brožury a mnoho dalšího. Mezi takový materiál patří i pracovní listy projektu Markétina dopravní výchova nebo dalších mnoho materiálů, které připravila Asociace Záchraný kruh.

MARKÉTINA DOPRAVNÍ VÝCHOVA MDV

JENOM SAMÉ ÚRAZY

1) Přiřaď obrázek a doplň číslo.

1. dýchá v bezvědomí 2. zlomená ruka 3. úpal 4. popálení
5. krvácení z nosu 6. epilepsie.

2) Vyber postup ošetření úrazu k obrázkům.

Případně doplň chybějící slova.

- ☐ Zajisti postiženého do euro polohy – zajišťuje uvolněné dýchací cesty a neumožňuje vdechnutí zvratků.
- ☐ Přeruš působení _____ a chlad studenou vodou, puchýře zakryj sterilním materiálem.
- ☐ Zafixuj _____ dle místních podmínek v úlevné poloze.
- ☐ Zamezte postiženému _____ například zalehnutím, odstraňte nebezpečné předměty.
- ☐ Předkloň _____, stiskni nosní křídla, případně chlad zátylek.
- ☐ Zakloň hlavu a zacpi nosní dírký vatovým tampónkem.
- ☐ Zamezte postiženému hýbat ústy, například vložení předmětu, aby si neprokousl jazyk.
- ☐ Zajisti chlad, dostatek tekutin, případně průvan a chladné obklady.

